

Protokół nr 2 /2009 z posiedzenia Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych w dniu 2 września 2009 r.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady zgodnie z załączoną listą obecności oraz:

- Pani Alina Wojtowicz-Pomierna Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- Pan Jarosław Duda Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Pan Wojciech Skiba Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Pan Andrzej Sochaj Zastępca Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ds. Finansowych,
- Małgorzata Wenek – Stanowisko ds. Komunikacji Społecznej i Dialogu Społecznego w Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

W posiedzeniu uczestniczyli Członkowie Krajowej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych.

Nieobecność usprawiedliwili:

- Pani Elżbieta Bojanowska
- Pan Rafał Gużkowski
- Pani Monika Majewska
- Janusz Piątek
- Pani Barbara Pokorny
- Michał Tomczyk

Pani Krystyna Mrugalska Przewodnicząca Rady powitała uczestników posiedzenia i przedstawiła planowany porządek posiedzenia:

- 1) Konsekwencje ostatnio przyjętych w Parlamencie zmian podstaw prawnych, dotyczących statusu, organizacji, funkcjonowania i zarządzania środkami PFRON oraz administracji PFRON (ustawa o zmianie ustawy o finansach publicznych – 30 lipca br. przyjęta w Senacie),
- 2) Perspektywy finansowe na rok 2010 dla zadań z zakresu zatrudniania oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych lub dofinansowywanych ze środków PFRON. Przewidywane terminy wdrażania procedur,
- 3) Sprawy wniesione.
- 4) Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

Ad. 1

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Pan Jarosław Duda odniósł się do zmian prawnych, jakie przyniosły przyjęte w ostatnim czasie: *ustawa o finansach publicznych oraz ustawa przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych* w odniesieniu do funkcjonowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uznając, że nie są one najlepsze z możliwych ale dają perspektywy. Co do zasady wprowadzone zmiany nie niosą skutków zagrażających działalności Funduszu i bieżącemu finansowaniu realizowanych przy udziale jego środków zadań wynikających z *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*. Jednakże formuła działalności PFRON wynikająca z przywołanych na wstępie dwóch aktów prawnych jest zdaniem Pełnomocnika Rządu niewystarczająca w stosunku do roli jaką powinien PFRON odgrywać. Istnieje wstępna propozycja, aby PFRON stał się agencją wykonawczą. Jak bowiem pokazuje doświadczenie innych krajów, forma agencji wykonawczej sprawdza się w praktyce. Po przedyskutowaniu tej propozycji (w perspektywie najbliższego miesiąca?), także z Krajową Radą trzeba będzie przeprowadzić stosowną zmianę przepisów. Jest pełne przyzwolenie (po rozmowach z Premierem i Ministrem Finansów) żeby podjąć stosowne działania, żeby takie nowoczesne wzory wdrażać.

Prezes Wojciech Skiba poinformował, że został powołany zespół roboczy w tej sprawie, składający się z przedstawicieli BONu, PFRONu. Do zespołu został powołany Pan Piotr Pawłowski, który jest również członkiem Krajowej Rady, który nie tylko dysponuje doświadczeniem ale i szerokimi kontaktami w Wielkiej Brytanii. W Wielkiej Brytanii działa 138 agencji wykonawczych, które realizują także przy współudziale organizacji pozarządowych bardzo duże spectrum zadań publicznych. Najmniejsza z nich zatrudnia kilkanaście osób a największa 66 tysięcy osób. W Unii Europejskiej tej formule realizowanych jest bardzo wiele polityk szczególnie w obszarze społecznym. Mówi się wręcz o większej efektywności agencji wykonawczych w realizacji istotnych zadań publicznych szczególnie w obszarze polityki społecznej państwa. Są one bowiem stricte nastawione na cel. Uważa się, że to dzięki agencjom wykonawczym np. w Wielkiej Brytanii nie ma problemu z efektywnością rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych i biernością zawodową osób niepełnosprawnych. Agencje wykonawczą cechuje większa swoboda działania przy silnym nadzorze merytorycznym właściwego ministra czy Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, który wyznacza kierunek polityki. A politykę tę, w znacznie większym zakresie niż obecnie PFRON, realizuje agencja wykonawcza. Takie nowoczesne rozwiązania gwarantować będą lepszą dostępność usług dla osób niepełnosprawnych. Bo z finansami nic się nowego nie dzieje.

Utrata przez PFRON osobowości prawnej, może budzić obawę środowisk osób niepełnosprawnych o braku kontroli społecznej nad jego działaniami, którą obecnie pełni Rada Nadzorcza Funduszu. Pan Minister Jarosław Duda wyjaśnił zebranym, że jednak istnieje chęć aby w ramach agencji wykonawczej taka struktura, nosząca nazwę czy to Rady Nadzorczej, albo Programowej, której członkowie zostaliby wyłonieni spośród podobnych środowisk, podobnie jak do tej pory działała. Jest to potrzebne aby móc dyskutować na co środki są wydatkowane, jaka jest ich efektywność, jak są dzielone, jakie są priorytety.

Nadal będzie to de facto fundusz celowy i nadal by się tak samo nazywał: Agencja Wykonawcza Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Pełnomocnik poinformował, że pomimo wychwycenia dodatkowo w przepisach pewnych błędów z punktu widzenia kolizji, które miałyby miejsce, to oprócz tego, że PFRON nie miałby Rady Nadzorczej, to z uwagi na środki finansowe i ich przeznaczenie niczym nie różniła by się sytuacja Funduszu od obecnej. Nowa sytuacja zwiększa możliwości ministra właściwego ds. pracy i polityki społecznej i inaczej jest postrzegana rola Pełnomocnika. Natomiast dla przepływu środków i realizacji zadań różnice są niewielkie. Jednak znając rolę usytuowania Pełnomocnika w randze sekretarza stanu nie ma zgody na to aby PFRON był zwykłą jednostką budżetową. Pełnomocnik byłby usytuowany w Kancelarii Premiera jako Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych (nie może być „z niepełnosprawnościami” ponieważ w Konstytucji jest mowa o osobach niepełnosprawnych a nie o osobach z niepełnosprawnościami). Narzędziem Pełnomocnika do realizowania polityki na rzecz osób niepełnosprawnych byłby PFRON jako agencja wykonawcza podporządkowana Pełnomocnikowi. Obecnie istnieje pewna kolizja prawna: kto jest organem odwoławczym? – wtedy organem odwoławczym jest Premier. Według Rządowego Centrum Legislacji takie sytuacje można pozytywnie rozwiązać. Wydaje się, że są dwa lata (rok 2010 i rok 2011) niepewności ale jest też przygotowywane nowe rozwiązanie do przedstawienia środowisku, które w przekonaniu Pana Ministra Jarosława Dudy może być bardziej skuteczne.

Pan Prezes Wojciech Skiba podkreślił, że przepisy te można potraktować jako możliwość wdrożenia w Polsce nowoczesnych rozwiązań, które zostały już sprawdzone w świecie.

Pan Minister wskazał też na szansę - przy wprowadzaniu potrzebnych zmian legislacyjnych - uzyskania lepszego udziału środków publicznych w budżecie PFRON, o czym będzie jeszcze mowa w drugim punkcie obrad.

Pani Przewodnicząca zauważyła, że przedstawiona koncepcja zmian dotyczy najwyższego szczebla funkcjonowania, a pojawia się pytanie jak te zmiany wpłyną na działania na szczeblu samorządowym.

Pan Minister uważa, że niewiele się zmienia oprócz tego o czym dyskutuje się od lat. Zdaniem Pana Ministra zcentralizowany PFRON ze swoimi 16 oddziałami nie jest najlepszym rozwiązaniem formalno-prawnym i finansowym, bo nie wtapiają się w strategię rozwoju samorządu. Uważa że oddziały wraz z zadaniami w części usytuowane powinny być na poziomie powiatów, a w części na poziomie województw samorządowych. Jedyne pytanie jakie pozostaje, to gdzie będą rozstrzygane zadania zlecone o charakterze ponadlokalnym. Decentralizacja jest najlepszą metodą wydatkowania środków publicznych. Samorządy radzą sobie na całym świecie najlepiej.

Pan Pełnomocnik zakończył swoją wypowiedź, wyrażając zrozumienie dla potrzeby posiadania przez Członków Rady większej wiedzy i jednocześnie przypomniał, że Krajowa Rada jest ciałem, opiniodawczym Pełnomocnika.

Pani Przewodnicząca odpowiedziała, że nie wie dlaczego nastąpiło nieporozumienie. Natomiast aby Rada mogła doradzać musi wiedzieć w jakiej sprawie ma sformułować opinię. A Rada ma dość ograniczony dostęp do materiałów. Propozycja rozmowy na temat tych ustaw „finansowych” wyszła ze strony Rady kilka miesięcy temu, ale zdaniem Pana Ministra było to wówczas przedwczesne. Tymczasem ustawa w Parlamencie przeszła bez żadnej konsultacji społecznej.

Zamierzenie dziennego porządku obrad było takie, aby Rada mogła poznać punkt widzenia Pana Pełnomocnika, ponieważ naturalne jest iż Rada widzi skutki tych zmian legislacyjnych z innego poziomu, a Pan Pełnomocnik może widzieć je z innej perspektywy.

Pełnomocnik wyraził potrzebę poznania opinii członków Rady: jak widzą przedstawiony kierunki działania: czy widzą jakieś zagrożenie, a jeżeli tak, to dlaczego. Nie chciałby przychodzić z gotowym scenariuszem, który będzie w toku prac legislacyjnych. Teraz jest dobry moment, by wskazać co jest niepokojące z punktu widzenia Członków Rady i dlaczego proponowane rozwiązanie nie jest zagrażające, a może jest lepsze.

Pani Małgorzata Węgrzyn – dodatkowo wyjaśniła, że Rada musi otrzymać formalnie materiały, aby mogła wydawać opinie. Rada jest po to, aby pomagać, żeby służyć – z różnych środowisk swoim doświadczeniem, wiedzą - aby Pełnomocnikowi było lżej walczyć w innych środowiskach o osoby niepełnosprawne. Dlatego też Rada potrzebuje znać koncepcje i strategię Pełnomocnika, aby wiedzieć jaką Pełnomocnik prowadzi politykę.

Pan Stanisław Domański zwrócił się z prośbą o udostępnienie materiałów dotyczących systemu angielskiego oraz o wyjaśnienie w jakim stopniu i z jakich powodów system angielski będzie wzorem dla polskiego: całościowym czy wycinkowo. Wskazał też na odmienną mentalność – otwartą - pracodawców angielskich w odniesieniu do zatrudnienia osób niepełnosprawnych w przeciwieństwie do polskich pracodawców. Ponadto system angielski ma bardziej rozbudowaną opiekę i polski budżet, budżet PFRON tego, jego zdaniem, nie wytrzyma. Ponadto poprosił o informacje, czy Rząd byłby przynajmniej wycinkowo gotów poprzeć likwidację ograniczeń zarobkowania rencistów.

Pełnomocnik odpowiedział, że planuje się skorzystanie z pewnych formalnych rozwiązań po dostosowaniu ich do polskiej rzeczywistości. Co do zarobkowania rencistów natomiast są dwa projekty ustaw, całkowicie popierane przez rząd, w których daje się możliwość funkcjonowania rencistom na rynku pracy bez żadnych progów.

Pan Jerzy Szreter zauważa, że dyskusja na temat przyjętych już ustaw jest jego zdaniem bezprzedmiotowa. Natomiast niewątpliwą kwestią którą należy się zająć, jest finansowanie zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji (...) w aspekcie zmniejszających się wpływów PFRON.

Ad.2

Pełnomocnik Rządu poinformował uczestników posiedzenia o konieczności opuszczenia części obrad Rady w związku z wypełnieniem dodatkowych obowiązków. Wyraził potrzebę spotkania się z Krajową Radą w najbliższym czasie w celu omówienia spraw, których dotyczy drugi punkt sprawowanego porządku obrad i o których mówił Pan Prezes Jerzy Szreter. Obecnie jeszcze o wielu rzeczach nie można mówić wprost, ponieważ przeprowadzana jest analiza i symulacja po to , żeby pokazać perspektywę roku 2010 w oparciu o posiadaną wiedzę, tego co się dzieje w budżecie państwa i trendy dotyczące wpływów PFRON (mniej wpłat na PFRON) i perspektyw jak radzić sobie z zadaniami które są przy obecnym finansowaniu udzielanym przez PFRON. Co robić żeby starczyło na wszystko.

Pan Prezes Wojciech Skiba przedstawił perspektywy finansowe na rok 2010 dla zadań z zakresu zatrudniania oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych lub dofinansowywanych ze środków PFRON. W związku z tendencjami na rynku pracy PFRON uzyskuje mniejsze wpływy. Pracodawcy, będący płatnikami na PFRON jeśli zwalniają to chętniej tych, którzy nie są niepełnosprawni. Druga tendencja, to zmniejszanie zatrudnienia u podmiotów zatrudniających niewiele powyżej 25 pracowników polegająca na zejściu poniżej progu zatrudnienia zobowiązującego do osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych lub odprowadzania wpłat na PFRON – powoduje to ubywanie płatników

ogółem. Zarysowane tendencje będą dotyczyły także roku przyszłego. Wykonanie budżetu 2009 r. jest na poziomie ponad 95% ale już realizacja wydatków w SOD-zie jest na poziomie nieco powyżej 100%. Budżet PFRON na rok 2009 jest budżetem trudnym. Jego ewentualna modyfikacja będzie możliwa na korzyść samorządów i organizacji pozarządowych.

Przy założeniu, że wpływy 2010 będą zbliżone do tegorocznych, a wydatki SOD (ponad 3 miliardy rocznie) muszą być zabezpieczone oznacza to, obciążenie o 200 – 300 milionów złotych na pozostałe zadania, tj.: na przelewy redystrybucyjne dla samorządów oraz programy celowe.

W pewnej perspektywie czasowej oznaczać to może nierealizowanie niektórych zadań.

Jeśli chcemy uniknąć bardzo trudnej sytuacji w finansowaniu samorządów w roku przyszłym i w latach następnych to zmiany w systemie są konieczne. Bez podjęcia odpowiednich zmian za 2-3 lata może, przy zarysowanej tendencji, wystarczyć środków tylko na prowadzenie przez samorząd warsztatów terapii zajęciowej.

Znacząca część osób niepełnosprawnych, których dotyczy SOD (ok. 40% kwoty) to np. osoby ze stopniem lekkim niepełnosprawności, część to emeryci. Zdaniem Pana Prezesa Wojciecha Skiby w tym aspekcie należy zadać sobie pytanie w jakim zakresie, w jakiej formie i w jakim czasie należy wspierać osoby, których sprawność w wykonywaniu pracy w znaczącej większości przypadków nie odbiega od tych, którzy takiego orzeczenia nie posiadają.

Wyraził poparcie dla wystąpienia przez Radę pismem do Pełnomocnika Rządu z prośbą o podjęcie niezwłocznych prac nad modyfikacją ustawy w odniesieniu do niektórych tytułów ustawowych, aby móc zracjonalizować wydatki i uwzględnić interes społeczny. Niepodjęcie tych działań będzie skutkować ograniczaniem finansowania np. programów celowych poprzez ich ograniczanie lub zawieszanie realizacji.

Pan Prezes Jerzy Szreter podkreślił konieczność szybkiego działania z uwagi na terminy prac nad ustawą budżetową i właściwe zabezpieczenie finansowania zadań realizowanych ze środków PFRON

Pan Prezes Piotr Pawłowski zadał pytanie kto jest władny do podejmowania decyzji które programy celowe w sytuacji zmniejszonych wpływów zostaną ograniczone lub zawieszone.

W odpowiedzi Pan Prezes wskazał, że decyzja znajduje się w kompetencji do Rady Nadzorczej PFRON na podstawie rekomendacji Zarządu lub własnych informacji.

Pan Prezes Kondzior zapytał dlaczego PFRON tak chętnie wyręcza Ministra Zdrowia.

Pan Prezes Wojciech Skiba odpowiedział, że podział środków otrzymywanych z PFRON należy do samorządu, który decyduje o swojej polityce wobec osób niepełnosprawnych.

Pani Przewodnicząca zauważa, że potrzeba wspierania osób niepełnosprawnych w sprzęcie ortopedycznym będzie coraz istotniejsze z uwagi na nieadekwatność kwot do realnych cen przeznaczanych z NFZ na dofinansowanie. Bez tego sprzętu osoby niepełnosprawne nie będą gotowe do zatrudnienia.

Pan Tadeusz Zarębski zwrócił uwagę porządkową, że nie dobrze dzieje się jeśli ważne zmiany legislacyjne podejmowane są bez konsultowania ich przez Pełnomocnika z Jego Radą.

Zaproponowane przez Pełnomocnika spotkanie jest niewątpliwie potrzebne ale żeby mogło być racjonalne to poprzedzone powinno zostać przekazaniem materiałów stanowiących jakieś przemyslenia Biura i Pełnomocnika, do zmian w związku z zaistniałą sytuacją. Wtedy Rada wnioskaby własne przemyslenia z różnych środowisk. Wówczas ten wspólny materiał mógłby być stać się jeśli nie założeniami to materiałem wyjściowym do założeń do projektowanych zmian.

Pani Małgorzata Węgrzyn wyraziła niepokój o przyszłość warsztatów terapii zajęciowej.

Pan Prezes Wojciech Skiba zapewnił, że wtz znajdują się w obszarze troski Pełnomocnika Rządu i PFRON, niemniej jednak nie da się uciec od tematu ich efektywności, co nie jest wyrażeniem zgody na ich likwidację ale poprzez promowanie dobrych praktyk.

Pan Prezes Wojciech Skiba opuścił posiedzenie Krajowej Rady.

Ad.3

Pani Przewodnicząca Krystyna Mrugańska podniosła kwestię procedury działania Krajowej Rady i nie przedstawiania - od dłuższego już czasu - przez Pełnomocnika Rządu oraz Biuro projektów ustaw do konsultowania przez Krajową Radę. Zdaniem Pani Przewodniczącej pomimo zawieszania stosownych projektów aktów prawnych na stronach internetowych, Rada powinna te projekty otrzymywać formalnie do konsultowania. Wskutek tego przyjętych zostało szereg niekorzystnych dla osób niepełnosprawnych przepisów, dotyczących tych osób i mających wpływ na jakość ich życia i możliwość bycia gotowym do podjęcia pracy (koszyk w sprawie sprzętu i koszyk w sprawie rehabilitacji leczniczej). Jest to porażka Krajowej Rady. Rada powinna, mimo tego, że stosowne rozporządzenia zostały już podpisane, zwrócić się do Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych pismem wskazując, że niektóre zapisy w tych rozporządzeniach pogarszają lub uniemożliwiają rehabilitację.

Pani Przewodnicząca poprosiła Panią Alinę Wojtowicz-Pomierną Zastępcę Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych o zwracanie się do Rady o wyrażenie opinii w konkretnym terminie, tak jak to miało miejsce kiedyś . Inaczej Rada jest nieprzydatna. Pani Przewodnicząca wyraziła jednocześnie nadzieję, że Rada otrzyma do konsultacji obecnie opracowywane w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej projekty rozporządzeń w sprawie

wspierania rodziny, w których bez wątpienia będą zawarte kwestie dotyczące rodzin z osobą niepełnosprawną.

Ponadto Pani Przewodnicząca wyraziła przekonanie, że Rada powinna przyjąć zasadę, że opinia Rady w sprawie projektu zapisu ustawowego powinna być wiązana od razu z otrzymaniem projektem aktu wykonawczego, tak jak jest to przyjęte w Sejmie. Doświadczenie bowiem pokazuje, że kluczowe nierzadko znaczenie ma sposób realizacji zapisu ustawowego, który jest uszczegółowiony w rozporządzeniu.

Następnie Pani Przewodnicząca zwróciła się do wszystkich informując, że poprosi Pana Pełnomocnika, aby Rada otrzymała informacje jakiego rodzaju rozwiązania angielskie (i dlaczego) polski rząd je wybrał do włączenia w polski system (w jaki sposób chciałby je wprowadzić).

Dyskusja ma szansę być konstruktywną na etapie przygotowywania Założeń do projektu ustawy. Gdy Założenia są gotowe, gdy jest już przygotowany projekt ustawy, zazwyczaj twórcy są mniej skłonni do ewentualnych zmian, tylko bronią projektu.

Pani Alina Wojtowicz-Pomierna Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych – zapewniła uczestników posiedzenia o gotowości do współpracy w sprawie konsultowania z Radą projektów przepisów prawa. Nic nie stoi na przeszkodzie jeśli autorem jest Biuro. Sprawa wygląda inaczej – nie można dać gwarancji - jeśli BON jest recenzentem projektów przedstawianych przez inne resorty np. z terminem jednodniowym. Trudno skonsultować z członkami Rady dokument przedłożony w podobnym trybie. Odnosząc się do rozporządzeń w sprawie koszyka świadczeń Pani Dyrektor nadmieniła, że BON wielokrotnie wskazywał na potrzebę weryfikacji katalogu, cen i okresu użytkowania przedmiotów, niestety bezskutecznie. Stąd też Pani Dyrektor zwraca się mimo wszystko do członków Rady z prośbą o monitorowanie stron internetowych przynajmniej tych kilku najistotniejszych resortów edukacji, zdrowia, infrastruktury

Następnie Pani Dyrektor, w związku z kurczącymi się możliwościami finansowymi PFRON zaapelowała do członków Rady aby formułując propozycje zmiany zadań finansowanych z PFRON chronić te, które służą indywidualnym osobom, zwłaszcza te bez których osoby te nie będą w stanie funkcjonować.

Wyraziła zrozumienie dla wyrażonych przez Członków Rady stwierdzeń, że aby dyskutować trzeba mieć oparcie w konkretnym materiale. Zatem dyskusja nad pomysłami, dotyczącymi Funduszu w perspektywie roku 2012, poprzedzone powinny zostać sformułowaniem wstępnych założeń. Inaczej dyskusja będzie dość jałowa. I Pan Pełnomocnik mając na myśli spotkanie

z Radą w perspektywie miesiąca miał na myśli spotkanie poprzedzone stosownymi materiałami przynajmniej kierunkowymi.

Pani Przewodnicząca wyraziła przekonanie, że przykład pakietu rozporządzeń w sprawie koszyka świadczeń wskazuje, że Pełnomocnik ma niewielki wpływ na to co robią inne ministerstwa i w związku z tym nie korzysta ze swojej Rady. Pani Przewodnicząca zobowiązała się przygotować projekt stosownego pisma na następne posiedzenie aby Rada miała również możliwość wypowiedzania się w kwestiach szerszego kształtowania polityki w odniesieniu do osób niepełnosprawnych.

Następnie członkowie Rady, po przedstawieniu korekty redakcyjnej, dotyczącej pkt. 2 przyjęli protokół z poprzedniego posiedzenia. (pierwszy akapit po korekcie brzmi następująco:

„Pani Dyrektor Wojtowicz-Pomierna pokrótce przedstawiła jakie zmiany będą dokonane kolejną nowelizacją ustawy o rehabilitacji (...). zakłada się, że będzie ona miała charakter czysto techniczny i porządkowy czego ze względu na dużą presję czasu nie można było uczynić przy poprzedniej nowelizacji dostosowującej przepisy krajowe do prawa wspólnotowego.)

Protokół sporządziła: Małgorzata Wenek